

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора філії

«Лісовий навчальний центр»

ДП «Ліси України»

«20» липня 2026 року № 119/41

КОНЦЕПЦІЯ

провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти
(підвищення кваліфікації)

філії «Лісовий навчальний центр» державного спеціалізованого
господарського підприємства «Ліси України»

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради

філії «Лісовий навчальний центр»

ДП «Ліси України»

протокол від «19» серпня 2026 року № 4

м. Боярка

2026

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу	Стор
1	Загальні положення	3
2	Мета та завдання освітньої діяльності	3
3	Модель провадження освітньої діяльності	4
4	Принципи провадження освітньої діяльності	5
5	Освітні програми підвищення кваліфікації	6
6	Організація освітнього процесу	8
7	Забезпечення освітньої діяльності	8
8	Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності	9
9	Очікувані результати реалізації Концепції	10
10	Заключні положення	11
Додаток	Перелік освітніх програм із зазначенням освітніх компонентів, результатів навчання та необхідних засобів провадження освітньої діяльності	12

1. Загальні положення

1.1. Концепція провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) філії «Лісовий навчальний центр» ДП «Ліси України» (далі – Філії) визначає основні засади, мету, принципи, модель організації та напрями провадження освітньої діяльності Філії, спрямованої на підвищення кваліфікації працівників лісової галузі.

1.2. Концепція провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) (далі – Концепція) є основою для визначення та реалізації єдиних підходів до провадження освітньої діяльності Філії, розроблення і реалізації освітніх програм підвищення кваліфікації, організації освітнього процесу, функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, розвитку кадрового потенціалу та вдосконалення навчально-методичного забезпечення.

1.3. Основним видом діяльності Філії є провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти за видом освіти – підвищення кваліфікації.

1.4. Освітня діяльність Філії спрямована на забезпечення безперервного професійного розвитку працівників лісової галузі, оновлення та вдосконалення їх професійних компетентностей відповідно до сучасних вимог законодавства, потреб розвитку лісового господарства, впровадження нових технологій, сучасних методів управління та організації виробництва.

1.5. Провадження освітньої діяльності здійснюється відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про професійний розвиток працівників», інших нормативно-правових актів у сфері освіти, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, Статуту ДП «Ліси України», Положення про філію «Лісовий навчальний центр» ДП «Ліси України» та локальних нормативних актів Філії.

1.6. Концепція враховує сучасні тенденції розвитку післядипломної освіти, принципи навчання впродовж життя, потреби ринку праці та особливості професійної діяльності працівників лісової галузі.

2. Мета та завдання освітньої діяльності

2.1. Метою освітньої діяльності Філії є забезпечення якісного підвищення кваліфікації працівників лісової галузі шляхом розвитку та вдосконалення їх професійних компетентностей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків відповідно до сучасних вимог законодавства, розвитку науки, техніки та практики ведення лісового господарства.

2.2. Освітня діяльність Філії спрямована на підвищення кваліфікації керівників, професіоналів, фахівців та робітників лісової галузі, професійна діяльність яких пов'язана з веденням лісового господарства, охороною, захистом і відтворенням лісів, організацією лісозаготівельних робіт, мисливського господарства, експлуатацією техніки та обладнання, а також управлінням виробничими процесами.

2.3. Основними завданнями освітньої діяльності є:

- забезпечення безперервного професійного розвитку працівників лісової галузі;
- оновлення, розширення та поглиблення професійних знань відповідно до сучасних вимог професійної діяльності;
- формування, розвиток та вдосконалення професійних компетентностей, необхідних для виконання посадових обов'язків;
- поширення сучасних підходів до ведення лісового господарства, охорони, захисту та відтворення лісів;
- упровадження у зміст освітніх програм сучасних наукових досягнень, цифрових технологій та кращих практик професійної діяльності;
- формування культури безпечної праці, екологічної відповідальності та раціонального використання природних ресурсів;
- забезпечення відповідності змісту освітніх програм потребам роботодавців і сучасним тенденціям розвитку лісової галузі;
- створення умов для досягнення слухачами результатів навчання, визначених відповідними освітніми програмами;
- забезпечення якості освітньої діяльності та її постійного вдосконалення.

3. Модель провадження освітньої діяльності

3.1. Освітня діяльність Філії ґрунтується на моделі безперервного професійного розвитку, відповідно до якої підвищення кваліфікації є системним процесом оновлення та вдосконалення професійних компетентностей працівників лісової галузі протягом їх професійної діяльності.

3.2. Модель провадження освітньої діяльності забезпечує взаємозв'язок між потребами роботодавців, змістом освітніх програм, організацією освітнього процесу, досягненням результатів навчання та постійним удосконаленням якості освітніх послуг.

3.3. Проведення освітньої діяльності здійснюється як послідовний процес, що включає:

- визначення потреб у підвищенні кваліфікації;
- розроблення або оновлення освітніх програм;

- планування освітнього процесу;
- реалізацію освітніх програм;
- оцінювання результатів навчання;
- моніторинг якості освітньої діяльності;
- удосконалення змісту освітніх програм та організації освітнього процесу.

3.4. Визначення потреб у підвищенні кваліфікації здійснюється з урахуванням вимог законодавства, розвитку лісового господарства, професійних стандартів (за наявності), кваліфікаційних характеристик, змін у технологіях виробництва, потреб роботодавців та результатів аналізу професійної діяльності працівників.

3.5. Освітні програми розробляються на компетентнісній основі та спрямовуються на досягнення визначених результатів навчання, необхідних для ефективного виконання професійної діяльності.

3.6. Реалізація освітніх програм забезпечує поєднання теоретичної підготовки із практичним навчанням, застосування сучасних освітніх технологій та використання практичного досвіду фахівців лісової галузі.

3.7. Якість освітньої діяльності забезпечується шляхом систематичного аналізу результатів навчання, перегляду змісту освітніх програм, удосконалення методичного забезпечення та розвитку професійної компетентності педагогічних працівників.

4. Принципи провадження освітньої діяльності

4.1. Провадження освітньої діяльності Філії здійснюється відповідно до принципів, визначених законодавством України у сфері освіти, та ґрунтується на забезпеченні якості освіти, практичної спрямованості підвищення кваліфікації, безперервного професійного розвитку й дотримання академічної доброчесності.

4.2. Освітня діяльність Філії базується на таких принципах:

законності – провадження освітньої діяльності відповідно до Конституції України, законів України, інших нормативно-правових актів у сфері освіти та локальних нормативних актів Філії;

людиноцентризму – орієнтації освітнього процесу на потреби слухача, створення умов для його професійного розвитку та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії в межах освітньої програми;

безперервності професійного розвитку – забезпечення систематичного оновлення професійних компетентностей працівників протягом їх трудової діяльності;

компетентнісного підходу – спрямування освітнього процесу на формування, розвиток і вдосконалення професійних компетентностей та досягнення визначених результатів навчання;

практичної спрямованості – орієнтації змісту освітніх програм на вирішення реальних професійних завдань, застосування сучасних технологій, аналіз виробничих ситуацій та використання практичного досвіду;

актуальності змісту освіти – систематичного оновлення освітніх програм відповідно до змін законодавства, розвитку науки, техніки, технологій та сучасних підходів до ведення лісового господарства;

доступності освіти – створення умов для проходження підвищення кваліфікації шляхом використання різних форм організації освітнього процесу;

академічної доброчесності – забезпечення чесності, прозорості, відповідальності та неупередженості під час організації освітнього процесу та оцінювання результатів навчання;

відкритості та партнерства – взаємодії з підприємствами, установами, організаціями, науковими установами, закладами освіти та іншими заінтересованими сторонами з метою забезпечення актуальності освітніх програм і якості освітньої діяльності;

безперервного вдосконалення – систематичного аналізу результативності освітньої діяльності та впровадження заходів щодо її розвитку;

цифровізації освітнього процесу – використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових інформаційних ресурсів та електронних платформ для підвищення ефективності освітнього процесу, забезпечення доступності процесу навчання та розвитку цифрових компетентностей слухачів.

4.3. Зазначені принципи є основою для розроблення освітніх програм, організації освітнього процесу, забезпечення якості освіти та прийняття управлінських рішень у сфері освітньої діяльності.

5. Освітні програми підвищення кваліфікації

5.1. Реалізація Концепції здійснюється шляхом розроблення та впровадження освітніх програм підвищення кваліфікації, які визначають мету, результати навчання, зміст, обсяг, організацію освітнього процесу та форми оцінювання результатів навчання.

5.2. Освітні програми розробляються відповідно до вимог законодавства України, професійних стандартів (за наявності), кваліфікаційних характеристик, потреб роботодавців та сучасних тенденцій розвитку лісової галузі.

5.3. Зміст освітніх програм спрямований на:

- оновлення та поглиблення професійних знань;
- розвиток і вдосконалення професійних компетентностей;
- набуття нових практичних умінь і навичок;
- впровадження сучасних технологій та кращих практик ведення лісового господарства;
- забезпечення готовності слухачів до виконання професійних обов'язків відповідно до сучасних вимог законодавства та роботодавців.

5.4. Освітні програми є основним інструментом реалізації Концепції та забезпечують досягнення визначених результатів навчання відповідно до мети підвищення кваліфікації.

5.5. Філія здійснює підвищення кваліфікації за такими освітніми програмами:

№ з/п	Найменування освітньої програми
1	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) лісничого
2	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) помічника лісничого
3	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) старшого майстра лісу (майстра лісу)
4	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) майстра на лісозаготівельних роботах
5	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника відділу, відділення, сектору, провідного інженера, інженера відтворення лісів, лісових культур
6	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника відділу, відділення, сектору, провідного інженера, інженера лісового господарства
7	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) мисливствознавця (начальника відділу, діляниці), єгеря
8	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника нижнього, проміжного складу, майстра нижнього складу
9	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника надлісництва, помічника начальника надлісництва
10	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) завідувача майстерні ремонтно-механічної, начальника транспортної діляниці, механіка
11	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника відділу, відділення, сектору, провідного інженера, інженера охорони та захисту лісу
12	Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) майстра

	лісу (Карпатський регіон)
13	Освітня програма «Концептуальні підходи наближеного до природи лісівництва в Карпатському регіоні»

5.6. Перелік освітніх програм може переглядатися та актуалізуватися відповідно до змін законодавства України, потреб роботодавців, розвитку лісової галузі, результатів моніторингу якості освітньої діяльності та запровадження нових напрямів професійного навчання.

6. Організація освітнього процесу

6.1. Освітній процес у Філії організовується відповідно до законодавства України, цієї Концепції, локальних нормативних актів Філії та освітніх програм підвищення кваліфікації.

6.2. Організація освітнього процесу забезпечує досягнення визначених результатів навчання, практичну спрямованість підвищення кваліфікації та створення умов для професійного розвитку слухачів.

6.3. Освітній процес здійснюється за очною, дистанційною або змішаною формами відповідно до особливостей освітньої програми та категорії слухачів.

6.4. Для реалізації освітніх програм застосовуються різні форми організації освітнього процесу, зокрема лекції, практичні заняття, тренінги, консультації, виїзні практичні заняття, самостійна робота слухачів та інші форми, визначені освітньою програмою.

6.5. Під час реалізації освітніх програм використовуються сучасні освітні технології, інформаційно-комунікаційні засоби, інтерактивні методи навчання, аналіз практичних ситуацій, професійні кейси та інші методи, що забезпечують досягнення визначених результатів навчання.

6.6. Практична спрямованість освітнього процесу забезпечується шляхом поєднання теоретичної підготовки із виконанням практичних завдань, аналізом виробничих ситуацій, використанням сучасних технологій ведення лісового господарства та досвіду практичної діяльності.

6.7. Досягнення результатів навчання оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю відповідно до вимог освітньої програми.

6.8. Форми, критерії та порядок оцінювання результатів навчання визначаються освітніми програмами та локальними нормативними актами Філії.

6.9. Особам, які успішно виконали вимоги освітньої програми та пройшли підсумковий контроль, видається документ про підвищення кваліфікації.

7. Забезпечення освітньої діяльності

7.1. Провадження освітньої діяльності у Філії забезпечується відповідно до вимог законодавства України, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та локальних нормативних актів Філії.

7.2. Реалізація освітніх програм здійснюється за умови належного кадрового, навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення, необхідного для досягнення визначених результатів навчання.

7.3. Кадрове забезпечення освітньої діяльності здійснюється педагогічними працівниками Філії, а також іншими особами, які відповідно до нормативних вимог можуть бути залучені до провадження освітньої діяльності та відповідають кадровим вимогам, установленим законодавством і Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

7.4. До проведення окремих освітніх компонентів можуть залучатися висококваліфіковані фахівці-практики, представники підприємств, установ, організацій, наукових установ, органів державної влади, професійних об'єднань та інших організацій, діяльність яких пов'язана з тематикою відповідної освітньої програми.

7.5. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності включає освітні програми, плани-графіки проведення підвищення кваліфікації, методичні матеріали, презентації, практичні завдання, засоби оцінювання результатів навчання, нормативно-правові та довідкові матеріали, а також інші ресурси, необхідні для реалізації освітнього процесу.

7.6. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності передбачає використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, електронних інформаційних ресурсів та цифрових платформ, що забезпечують організацію освітнього процесу, взаємодію між учасниками освітнього процесу та доступ слухачів до навчально-методичних матеріалів.

7.7. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності формується відповідно до змісту освітніх програм та включає навчальні приміщення, комп'ютерну техніку, мультимедійне обладнання, спеціалізоване обладнання, засоби комунікації та інші засоби забезпечення освітньої діяльності, необхідні для реалізації освітніх програм.

7.8. Філія забезпечує систематичне оновлення навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення відповідно до розвитку освітніх технологій, потреб освітніх програм та вимог законодавства.

8. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності

8.1. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності є комплексом взаємопов'язаних організаційних, управлінських, методичних та контрольних заходів, спрямованих на забезпечення належної якості освітньої діяльності, її відповідності вимогам законодавства України, Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, потребам слухачів і роботодавців.

8.2. Основною метою внутрішньої системи забезпечення якості є постійне вдосконалення освітньої діяльності, забезпечення досягнення результатів навчання, визначених освітніми програмами, та підвищення ефективності освітнього процесу.

8.3. Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає:

- планування та організацію освітньої діяльності;
- розроблення, перегляд та актуалізацію освітніх програм;
- забезпечення якості освітнього процесу;
- моніторинг результатів навчання;
- аналіз ефективності освітніх програм;
- оцінювання задоволеності слухачів якістю освітніх послуг;
- забезпечення академічної доброчесності;
- професійний розвиток педагогічних працівників;
- прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення освітньої діяльності.

8.4. Моніторинг якості освітньої діяльності здійснюється на постійній основі та включає аналіз результатів навчання, виконання освітніх програм, ефективності застосованих форм і методів навчання, а також пропозицій слухачів, педагогічних працівників і роботодавців.

8.5. За результатами моніторингу здійснюється перегляд освітніх програм, удосконалення навчально-методичного забезпечення, впровадження сучасних освітніх технологій, підвищення професійної компетентності педагогічних працівників та вдосконалення організації освітнього процесу.

8.6. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності функціонує на засадах безперервного вдосконалення та є одним із ключових механізмів забезпечення якості освітніх послуг, що надаються Філією.

9. Очікувані результати реалізації Концепції

У результаті реалізації положень цієї Концепції передбачається:

- функціонування цілісної системи провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти за видом освіти – підвищення кваліфікації;

- реалізація освітніх програм відповідно до вимог законодавства України та потреб роботодавців;
- оновлення, розвиток і вдосконалення професійних компетентностей слухачів;
- досягнення результатів навчання, визначених освітніми програмами;
- застосування сучасних освітніх технологій та практико-орієнтованих підходів до організації освітнього процесу;
- функціонування ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності;
- систематичне оновлення змісту освітніх програм відповідно до розвитку лісової галузі;
- підвищення якості освітніх послуг та рівня задоволеності слухачів результатами навчання;
- забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам законодавства України та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

10. Заключні положення

10.1. Концепція визначає єдині підходи до провадження освітньої діяльності Філії у сфері післядипломної освіти за видом освіти – підвищення кваліфікації та є основою для розроблення освітніх програм, організації освітнього процесу й функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.

10.2. Положення Концепції враховуються під час розроблення локальних нормативних актів Філії, освітніх програм, навчальних планів та інших документів, що регулюють провадження освітньої діяльності.

10.3. Реалізація Концепції здійснюється шляхом систематичного вдосконалення та оновлення освітніх програм, навчально-методичного забезпечення, організації освітнього процесу, розвитку професійної компетентності педагогічних працівників та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.

10.4. Концепція переглядається у разі внесення змін до законодавства України у сфері освіти, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, а також у разі виникнення потреби вдосконалення організації освітньої діяльності Філії.

Додаток
до Концепції провадження
освітньої діяльності філії
«Лісовий навчальний центр»
ДП «Ліси України»

ПЕРЕЛІК

освітніх програм із зазначенням освітніх компонентів, результатів навчання та необхідних засобів провадження освітньої діяльності

1. Освітня програма «Лісничий»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності лісничих щодо організації, планування та управління діяльністю лісництва, забезпечення охорони, захисту, відтворення та раціонального використання лісових ресурсів, впровадження сучасних технологій ведення лісового господарства, принципів наближеного до природи лісівництва, ефективного управління виробничими процесами та дотримання вимог природоохоронного законодавства, охорони праці й пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Концепція та складові сталого розвитку лісового господарства. Лісова політика.

1.2. Національна інвентаризація лісів. Сертифікація лісів за міжнародними стандартами.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення. Повноваження державної лісової охорони.

2.2. Антикорупційне законодавство.

2.3. Законодавство України у сфері охорони праці. Навчання та інструктажі з охорони праці.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Управління конфліктами, комунікація та лідерство.

3.2. Управління процесами лісництва, планування виробничо-господарської діяльності лісництва

3.3. Система ЕОД. Вимоги до користування функціональними доповненнями.

Модуль 4. Організація ведення лісового та мисливського господарства

4.1. Визначення розмірно-якісних характеристик лісопродукції; діючі нормативні документи.

4.2. Сучасні технології лісового насінництва та вирощування садивного матеріалу.

4.3. Наближене до природи лісівництво: критерії та перспективи впровадження в Україні. Рубки переформування. *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.4. Організація та технологія проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів.

4.5. Особливості використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

4.6. Шляхи підвищення та удосконалення відтворення лісів в Україні. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах**.

4.7. Заходи з організації ведення мисливського господарства. Боротьба з браконьєрством.

4.8. Захист лісу від шкідників та хвороб. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Призначення санітарних рубок з урахуванням категорії стану дерев.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Вимоги безпеки при виконанні лісогосподарських робіт. Карта технологічного процесу.

5.2. Охорона лісів від пожеж. Структура лісопожежних формувань. Гасіння пожеж: стратегія, тактика. Вимоги безпеки під час гасіння лісових пожеж.

5.3. Профілактичні протипожежні заходи. Автоматизована система «Пожежі».

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати вимоги лісового, земельного, природоохоронного, антикорупційного та трудового законодавства у професійній діяльності;
- організовувати та управляти діяльністю лісництва, планувати виробничо-господарську діяльність;
- використовувати систему електронного обліку деревини та сучасні цифрові технології;

- організовувати роботи з охорони, захисту та відтворення лісів;
- застосовувати принципи наближеного до природи лісівництва під час планування і проведення лісогосподарських заходів;
- організовувати проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів;
- забезпечувати охорону і раціональне використання природних ресурсів та ведення мисливського господарства;
- здійснювати заходи щодо захисту лісів від шкідників, хвороб і пожеж;
- забезпечувати дотримання вимог охорони праці та пожежної безпеки.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи Moodle та Zoom, система електронного обліку деревини (ЕОД), геоінформаційні системи, навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, картографічні матеріали, вимірювальні прилади, зразки лісопродукції, зразки насіння та садивного матеріалу, засоби індивідуального захисту, первинні засоби пожежогасіння, навчально-виробничі об'єкти, лісові ділянки, розсадники, мисливські угіддя та інші об'єкти для проведення практичних занять.

2. Освітня програма «Помічник лісничого»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності помічників лісничих щодо організації та координації виробничої діяльності лісництва, забезпечення охорони, захисту, відтворення і раціонального використання лісових ресурсів, застосування сучасних технологій ведення лісового господарства, принципів наближеного до природи лісівництва, використання цифрових інформаційних систем та дотримання вимог природоохоронного законодавства, охорони праці й пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Сталий розвиток лісового господарства: основні концептуальні засади.

1.2. ГІС у лісовому господарстві України. Проведення національної інвентаризації і сертифікації лісів.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Основи лісового законодавства України. Повноваження державної лісової охорони. Відповідальність за лісопорушення.

2.2. Основні поняття антикорупційного законодавства України.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Основи управління виробничими процесами. Сучасне лісництво. Планування діяльності лісівництва.

3.2. Використання ЕОД у лісогосподарській практиці.

Модуль 4. Організація ведення лісового та мисливського господарства

4.1. Круглі лісоматеріали: обмір та облік. Оцінка якості деревини.

4.2. Лісове насінництво та розсадництво. Особливості сучасних технологій.

4.3. Наближене до природи лісівництво. Основні підходи до ведення лісового господарства в Україні. *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.4. Планування та проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів.

4.5. Використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

4.6. Сучасні підходи удосконалення відтворення лісів в Україні. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах**.

4.7. Охорона й відтворення диких звірів і птахів в лісовому фонді. Проведення біотехнічних заходів. Боротьба з браконьерством.

4.8. Основні види шкідників та хвороб лісових насаджень та їх шкодочинність у сучасних умовах. Проведення лісозасних заходів та поліпшення санітарного стану лісів.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Вимоги законодавства з охорони праці при виконанні лісогосподарських робіт. Комплекс заходів з охорони праці.

5.2. Сучасні підходи до охорони лісів від пожеж: стратегія, тактика, вимоги безпеки.

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати вимоги лісового, земельного, природоохоронного, антикорупційного та трудового законодавства у професійній діяльності;
- організовувати та координувати виробничі процеси в лісництві;
- використовувати геоінформаційні системи та систему електронного обліку деревини у професійній діяльності;
- здійснювати облік і оцінювання лісопродукції відповідно до чинних нормативних документів;

- організовувати роботи з лісового насінництва, вирощування садивного матеріалу, відтворення та охорони лісів;
- застосовувати принципи наближеного до природи лісівництва під час проведення лісогосподарських заходів;
- організовувати виконання рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів;
- здійснювати заходи з охорони мисливських ресурсів, захисту лісів від шкідників, хвороб і пожеж;
- забезпечувати дотримання вимог охорони праці та пожежної безпеки під час виконання професійних обов'язків.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи Moodle та Zoom, геоінформаційні системи (ГІС), система електронного обліку деревини (ЕОД), навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, картографічні матеріали, вимірювальні прилади, зразки лісопродукції, зразки насіння та садивного матеріалу, засоби індивідуального захисту, первинні засоби пожежогасіння, навчально-виробничі об'єкти, лісові ділянки, розсадники та інші об'єкти для проведення практичних занять.

3. Освітня програма «Старший майстер лісу (майстер лісу)»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності старших майстрів лісу (майстрів лісу) щодо організації, планування та контролю виконання лісогосподарських, лісокультурних, природоохоронних і лісозахисних заходів, забезпечення ефективного використання лісових ресурсів, охорони, захисту та відтворення лісів відповідно до вимог чинного законодавства та сучасних технологій ведення лісового господарства.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку. Геоінформаційна система управління лісовими ресурсами України.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення, повноваження державної лісової охорони.

2.2. Антикорупційне законодавство України.

2.3. Законодавство у сфері охорони праці. Навчання та інструктажі з охорони праці.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Інструменти та складові системи електронного обліку деревини. Вимоги щодо користування функціональним доповненням «Фотофіксація».

Модуль 4. Організація ведення лісового та мисливського господарства

4.1. Класифікація матеріалів круглих. Методи обміру та обліку лісоматеріалів. Вади деревини.

4.2. Сучасні технології лісового насінництва та вирощування садивного матеріалу. *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.3. Впровадження наближеного до природи лісівництва (НПЛ) в Україні. Основні принципи проведення рубок переформування на основі (НПЛ). Відбір дерев у рубку. Карта рубок переформування.

4.4. Організація та технологія проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів. *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.5. Сучасний стан, проблеми, головні завдання та шляхи підвищення ефективності відтворення лісів України. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах**.

4.6. Основні види шкідників та хвороб лісу. Сучасні підходи до проведення профілактичних заходів. Способи і засоби боротьби зі шкідниками і хворобами.

4.7. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Призначення санітарних рубок з урахуванням категорій стану дерев.

4.8. Особливості використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

4.9. Визначення та врахування ризиків біонебезпек під час роботи в лісі.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Вимоги безпеки при виконанні лісосічних та лісокультурних робіт.

5.2. Карта технологічного процесу, вимоги до складання карт лісосічних робіт.

5.3. Організація охорони лісів від пожеж. Нормативно-правові основи. Вимоги безпеки при гасінні лісових пожеж.

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

Здатність організовувати та контролювати виконання лісгосподарських, лісокультурних і природоохоронних заходів; застосовувати вимоги лісового, природоохоронного, антикорупційного та трудового законодавства;

використовувати геоінформаційні системи та систему електронного обліку деревини; здійснювати облік і оцінювання лісопродукції; організовувати роботи з відтворення, охорони та захисту лісів; планувати й контролювати проведення рубок, лісопатологічних, санітарних, лісокультурних і протипожежних заходів; забезпечувати безпечне виконання робіт та дотримання вимог охорони праці і пожежної безпеки.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, геоінформаційні системи, система електронного обліку деревини (ЕОД), навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, картографічні матеріали, вимірювальні прилади, зразки круглих лісоматеріалів, демонстраційні матеріали, засоби індивідуального захисту, навчально-виробничі об'єкти, лісові ділянки, розсадники та інші об'єкти для проведення практичних занять.

4. Освітня програма «Майстер на лісозаготівельних роботах»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності майстрів на лісозаготівельних роботах щодо організації, планування, координації та контролю технологічних процесів лісозаготівлі, забезпечення раціонального використання лісових ресурсів, ефективного застосування сучасних технологій і технічних засобів, дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки та природоохоронного законодавства.

Освітні компоненти

Модуль 1. Основи управління

1.1. Основи управління процесами підприємства.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове, земельне законодавство України.

2.2. Антикорупційне законодавство України.

Модуль 3. Організація ведення лісового господарства

3.1. Електронний облік деревини. Функціонал фотофіксації.

3.2. Вади деревини.

3.3. Оформлення карт технологічного процесу.

3.4. Перспективні технології та устаткування для лісосічних робіт.

3.5. Підвищення ефективності технології заготівлі та перероблення деревини на основі безпечних умов праці.

3.6. Лісопромислова логістика.

3.7. Лісосічні обов'язки під час виконання робіт на лісосіці.

3.8. Впровадження наближеного до природи лісівництва (НПЛ) в Україні.

3.9. Організація та технологія проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів.

3.10. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Призначення санітарних рубок з урахуванням категорій стану дерев.

Модуль 4. Охорона праці та пожежна безпека

4.1. Навчання та інструктажі з охорони праці. Вимоги безпеки під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

4.2. Вимоги безпеки під час виконання лісосічних робіт.

4.3. Організація безпечної роботи транспортних засобів.

4.4. Охорона та захист лісів від пожеж.

5. Контроль знань

5.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

Здатність застосовувати вимоги лісового, земельного, природоохоронного, антикорупційного та трудового законодавства у професійній діяльності; організовувати й контролювати технологічні процеси лісозаготівельних робіт; використовувати систему електронного обліку деревини та сучасні цифрові інструменти; здійснювати облік, сортування та оцінювання круглих лісоматеріалів; розробляти карти технологічного процесу; організовувати безпечне виконання лісосічних робіт, транспортування деревини та ліспромислової логістики; забезпечувати дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки та принципів наближеного до природи лісівництва.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, система електронного обліку деревини (ЕОД), функціонал фотофіксації, навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, картографічні матеріали, зразки круглих лісоматеріалів, вимірювальні прилади, технологічні карти лісосічних робіт, засоби індивідуального захисту, лісозаготівельна техніка та обладнання (демонстраційні зразки), навчально-виробничі полігони, лісові ділянки та інші об'єкти для проведення практичних занять.

5. Освітня програма «Начальники відділів, відділень, секторів, провідні інженери, інженери відтворення лісів, лісових культур»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності начальників відділів, відділень, секторів, провідних інженерів, інженерів відтворення лісів та лісових культур

щодо організації, планування й контролю процесів відтворення лісів, вирощування садивного матеріалу, створення лісових культур, впровадження сучасних технологій лісокультурного виробництва, забезпечення дотримання вимог природоохоронного, лісового та трудового законодавства, а також застосування сучасних управлінських підходів у професійній діяльності.

Освітні компоненти

Модуль 1. Сучасні системи управління лісами

1.1. Геоінформаційна система управління лісовими ресурсами України та її використання.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення. Повноваження державної лісової охорони.

2.2. Антикорупційне законодавство.

2.3. Законодавство України у сфері охорони праці. Навчання та інструктажі з охорони праці.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Управління процесами підприємства, планування виробничо-господарської діяльності.

Модуль 4. Лісокультурне виробництво: досвід, проблеми, шляхи вирішення

4.1. Сучасний стан, проблеми, головні завдання та шляхи удосконалення відтворення лісів України.

4.2. Сучасні підходи, методи, способи та алгоритми відтворення лісів. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах*.*

4.3. Сучасні технології лісового насінництва та вирощування садивного матеріалу. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах*.*

4.4. Лісонасінне районування.

4.5. Насіння посівного призначення та лісовий садивний матеріал: заготівля, переробка, перевірка посівних якостей, зберігання та використання.

4.6. Наближене до природи лісівництво: критерії та перспективи впровадження в Україні. Рубки переформування.

4.7. Особливо небезпечні шкідники і хвороби в розсадниках і лісових культурах та методи боротьби.

4.8. Нормативно-правова база і технічна документація з лісокультурної справи.

4.9. Нормування праці на лісокультурних роботах. Розробка і впровадження норм виробітку на роботи з відтворення лісів.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Вимоги безпеки при виконанні лісокультурних робіт. Оформлення карт технологічного процесу.

5.2. Охорона лісу від пожеж. Вимоги безпеки при лісових пожежах.

5.3. Безпека працівника на робочому місці. Ризики та лісові біонебезпеки.

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати вимоги лісового, земельного, природоохоронного, антикорупційного та трудового законодавства у професійній діяльності;
- використовувати геоінформаційні системи та сучасні цифрові технології під час планування і організації робіт з відтворення лісів;
- організовувати та контролювати виконання комплексу робіт із лісовідновлення, лісорозведення, створення та вирощування лісових культур;
- застосовувати сучасні технології лісового насінництва, вирощування садивного матеріалу та ведення лісових розсадників;
- впроваджувати принципи наближеного до природи лісівництва у практичну діяльність;
- організовувати заходи із захисту лісових культур від шкідників і хвороб;
- забезпечувати нормування праці, планування виробничих процесів та ефективне використання матеріальних і трудових ресурсів;
- організовувати безпечне виконання робіт, забезпечувати дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки та біобезпеки.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, геоінформаційні системи, навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, картографічні матеріали, зразки насіння та садивного матеріалу, вимірювальні прилади, демонстраційні матеріали, засоби індивідуального захисту, обладнання лісового розсадника, навчально-виробничі об'єкти, лісові ділянки, розсадники та інші об'єкти для проведення практичних занять.

6. Освітня програма «Начальники відділів, відділень, секторів, провідні інженери, інженери лісового господарства»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності начальників відділів, відділень, секторів, провідних інженерів та інженерів лісового господарства щодо планування, організації й контролю ведення лісового та мисливського господарства, управління виробничими процесами, забезпечення охорони, захисту і відтворення лісів, раціонального використання лісових ресурсів, застосування сучасних цифрових технологій та дотримання вимог законодавства, охорони праці й пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Концепція та складові сталого розвитку лісового господарства. Лісова політика.

1.2. Національна інвентаризація лісів. Сертифікація лісів за міжнародними стандартами.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення. Повноваження державної лісової охорони.

2.2. Антикорупційне законодавство.

2.3. Законодавство України у сфері охорони праці. Навчання та інструктажі.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Управління конфліктами, комунікація та лідерство.

3.2. Планування виробничо-господарської діяльності.

3.3. Система ЕОД. Вимоги до користування функціональними доповненнями.

Модуль 4. Організація ведення лісового та мисливського господарства

4.1. Визначення розмірно-якісних характеристик лісопродукції, діючі нормативні документи.

4.2. Сучасні технології лісового насінництва та вирощування садивного матеріалу.

4.3. Наближене до природи лісівництво: критерії та перспективи впровадження в Україні. Рубки переформування. *Ознайомлення зі способами проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.4. Організація та технологія проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів.

4.5. Особливості використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

4.6. Шляхи підвищення та удосконалення відтворення лісів в Україні. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах**.

4.7. Заходи з організації ведення мисливського господарства. Боротьба з браконьерством.

4.8. Захист лісу від шкідників та хвороб. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Призначення санітарних рубок з урахуванням категорій стану дерев.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Вимоги безпеки при виконанні лісогосподарських робіт. Карта технологічного процесу.

5.2. Охорона лісів від пожеж. Структура лісопожежних формувань. Гасіння пожеж: стратегія, тактика. Вимоги безпеки під час гасіння лісових пожеж.

5.3. Профілактичні протипожежні заходи. Автоматизована система «Пожежі».

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

7. Освітня програма «Мисливствознавці (начальники відділів, ділень), єгері»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності мисливствознавців (начальників відділів, ділень) та єгерів щодо організації, планування й ведення мисливського господарства, охорони, відтворення та раціонального використання мисливських ресурсів, здійснення біотехнічних, облікових, природоохоронних і протиепізоотичних заходів, застосування сучасних підходів до управління мисливським господарством, дотримання вимог природоохоронного, мисливського та трудового законодавства, охорони праці й пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Концепція та складові сталого розвитку лісового та мисливського господарства.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України.

2.2. Антикорупційне законодавство.

2.3. Законодавство у сфері охорони праці. Навчання та інструктажі з охорони праці.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Облік та звітність у мисливському господарстві.

3.2. Полювання як спосіб екологічного менеджменту дикої природи та фінансового менеджменту мисливського господарства.

Модуль 4. Організація ведення мисливського господарства: досвід, проблеми, рішення

4.1. Мисливські угіддя. Законодавство. Класифікація та бонітування.

4.2. Стан вольєрного господарства в Україні та перспективи його розвитку в майбутньому.

4.3. Ведення мисливського господарства в умовах техногенного та радіоактивного забруднення.

4.4. Біотехнічні заходи в мисливському господарстві.

4.5. Ветеринарно-санітарні заходи в мисливському господарстві.

4.6. Браконьєрство і боротьба з ним (стратегія, тактика, документація, безпека).

4.7. Облік чисельності мисливських тварин.

4.8. Організація ведення вольєрного мисливського господарства.

4.9. Регулювання чисельності хижих тварин у угіддях.

4.10. Мисливська вогнепальна зброя. Порядок придбання, зберігання, обліку, перевезення. Безпечне використання вогнепальної зброї та боєприпасів до неї.

4.11. Селекційна і трофейна справа у мисливському господарстві.

4.12. Епідеміологія АЧС в дикого кабана.

4.13. Утилізація туші дикого кабана. Вимоги та рекомендації.

Модуль 5. Охорона праці

5.1. Організація і безпека полювання.

5.2. Дії державної лісової охорони у разі виявлення ВНП.

5.3. Біобезпека під час полювання.

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

8. Освітня програма «Начальники нижнього, проміжного складу, майстри нижнього складу»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності начальників нижнього, проміжного складу та майстрів нижнього складу щодо організації, планування і контролю виробничих процесів на нижніх складах, приймання, обліку,

сортування, зберігання та відпуску лісопродукції, використання сучасних інформаційних технологій і систем електронного обліку деревини, забезпечення безпечних умов праці, пожежної безпеки та ефективного управління складським господарством.

Освітні компоненти

Модуль 1. Основи управління

1.1. Управління процесами підприємства.

1.2. Ідентифікація небезпек.

1.3. Комунікація та лідерство.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Земельне та лісове законодавство України.

2.2. Антикорупційне законодавство України.

2.3. Законодавство у сфері охорони праці.

2.4. Навчання та інструктажі з охорони праці.

2.5. Особливості атестації робочих місць за умовами праці.

2.6. Страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

Модуль 3. Організація ведення складського господарства

3.1. Круглі лісоматеріали: обміри та облік. Оцінка якості деревини.

3.2. Національні та галузеві нормативні документи при прийманні і відпуску лісоматеріалів круглих. Класифікація матеріалів круглих. Методи обміру та обліку лісоматеріалів.

3.3. Сучасні технології та устаткування для лісоскладських робіт.

3.4. Лісопромислова логістика.

Модуль 4. Охорона праці та пожежна безпека

4.1. Електробезпека на підприємстві.

4.2. Безпека при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт.

4.3. Безпека під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання.

4.4. Безпека під час експлуатації навантажувачів.

4.5. Організація безпечної роботи транспортних засобів.

4.6. Ідентифікація вибухонебезпечних предметів.

4.7. Засоби захисту на підприємстві.

4.8. Охорона лісів від пожеж. Нормативно-правові акти.

4.9. Надання домедичної допомоги особам у невідкладних станах.

4.10. Аптечка домедичної допомоги у лісовому господарстві та її особливості комплектування.

5. Контроль знань

5.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати вимоги земельного, лісового, трудового, антикорупційного законодавства та законодавства з охорони праці у професійній діяльності;
- організовувати роботу нижнього складу відповідно до вимог технологічних процесів і нормативних документів;
- здійснювати приймання, облік, сортування, оцінювання якості, зберігання та відпуск лісоматеріалів;
- використовувати систему електронного обліку деревини та сучасні інформаційні технології у виробничій діяльності;
- застосовувати сучасні технології й обладнання під час виконання лісоскладських робіт;
- організовувати логістичні процеси та забезпечувати ефективне функціонування складського господарства;
- забезпечувати безпечну експлуатацію вантажно-розвантажувальної техніки, вантажопідіймальних механізмів і транспортних засобів;
- здійснювати заходи щодо запобігання виробничому травматизму, пожежам та іншим небезпечним ситуаціям;
- надавати домедичну допомогу постраждалим у разі виникнення невідкладних станів;
- забезпечувати дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки та виробничої дисципліни під час виконання посадових обов'язків.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, система електронного обліку деревини (ЕОД), навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, стандарти та технічні умови щодо класифікації, обміру й обліку лісоматеріалів, вимірювальні прилади, зразки круглих лісоматеріалів, вантажно-розвантажувальне обладнання (демонстраційні зразки), вантажопідіймальні механізми, засоби індивідуального захисту, первинні засоби пожежогасіння, аптечки домедичної допомоги, навчально-виробничі об'єкти, нижні склади та інші об'єкти для проведення практичних занять.

9. Освітня програма «Начальник надлісництва, помічник начальника надлісництва»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності начальників надлісництв та помічників начальників надлісництв щодо організації, планування й управління

діяльністю надлісництва, забезпечення ефективного ведення лісового та мисливського господарства, охорони, захисту і відтворення лісів, впровадження сучасних технологій лісівництва, дотримання вимог природоохоронного, лісового, земельного законодавства, охорони праці та пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Вплив євроінтеграційних процесів на національне лісове законодавство.

1.2. Лісова політика. Концепція та складові сталого розвитку лісового господарства.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення. Повноваження державної лісової охорони.

2.2. Антикорупційне законодавство України.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Управління конфліктами та підвищення ефективності в сучасних умовах. Комунікація та лідерство.

3.2. Основні теорії і практики управління підприємством. Принципи, методи, функції та системи управління. Поточне планування діяльності підприємства

3.3. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.

Модуль 4. Організація ведення лісового та мисливського господарства

4.1. Сертифікація лісів за міжнародними стандартами.

4.2. Наближене до природи лісівництво: критерії та перспективи впровадження в Україні. Рубки переформування. *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.3. Вдосконалення лісотранспортної мережі як фактор підвищення ефективності лісгосподарського виробництва та екологізації лісокористування.

4.4. Шляхи підвищення та удосконалення відтворення лісів в Україні. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах**.

4.5. Перспективні технології та устаткування для лісосічних робіт. Лісопромислова логістика.

4.6. Національні та галузеві нормативні документи при прийманні і відпуску лісоматеріалів круглих. Класифікація матеріалів круглих. Методи обміру та обліку лісоматеріалів.

4.7. Особливості використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

4.8. Заходи з організації ведення мисливського господарства. Боротьба з браконьерством.

4.9. Захист лісу від шкідників та хвороб. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів.

4.10. Технологічні аспекти впровадження наближеного до природи лісівництва.

4.11. Організація та технологія проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Вимоги безпеки при виконанні лісогосподарських робіт. Карта технологічного процесу.

5.2. Охорона лісів від пожеж. Гасіння пожеж: стратегія, тактика. Автоматизована система «Пожежі». Вимоги безпеки під час гасіння лісових пожеж.

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, координувати роботу структурних підрозділів, контролювати досягнення планових показників, управляти ризиками та ресурсами.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійні комплекси, комп'ютери, Moodle, Zoom, аналітичні й нормативні матеріали, навчальні кейси, засоби відеоконференцзв'язку.

10. Освітня програма «Завідувач майстерні ремонтно-механічної, начальник транспортної дільниці, механік»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності завідувачів ремонтно-механічних майстерень, начальників транспортних дільниць та механіків щодо організації технічного обслуговування, ремонту й ефективної експлуатації машин, механізмів і транспортних засобів, управління ремонтно-механічними процесами, впровадження сучасних технологій механізації лісогосподарських робіт, забезпечення безпечних умов праці, техногенної та пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Основи управління

1.1. Управління процесами підприємства.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Земельне та лісове законодавство України.

2.2. Антикорупційне законодавство України.

2.3. Законодавство у сфері охорони праці. Навчання та інструктажі з охорони праці.

Модуль 3. Механізація, технічне обслуговування і технології в лісовому господарстві

3.1. Сучасні технології технічного обслуговування мобільних засобів лісового господарства.

3.2. Крайні практики механізації лісогосподарських робіт: технологія та устаткування

3.3. Підвищення ефективності технології заготівлі та перероблення деревини на основі безпечних умов праці.

3.4. Раціональне комплектування машинно-тракторного парку для виконання комплексу лісогосподарських робіт.

3.5. Технологічні процеси та система машин для лісогосподарських робіт.

3.6. Технології та організація ремонту і технічного обслуговування лісогосподарської техніки.

3.7. Виробничі особливості організації лісопромислового виробництва.

3.8. Технології та системи машин лісозаготівлі.

3.9. Стан і перспективи механізації лісозаготівельних робіт.

Модуль 4. Охорона праці, техногенна та пожежна безпека

4.1. Електробезпека на підприємстві.

4.2. Безпечна експлуатація, технічне обслуговування, вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання.

4.3. Безпека під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

4.4. Безпечна експлуатація, технічне обслуговування, під час експлуатації обладнання, що працюють під тиском.

4.5. Безпечна експлуатація, технічне обслуговування навантажувачів.

4.6. Ідентифікація вибухонебезпечних предметів.

4.7. Засоби захисту на підприємстві.

4.8. Охорона лісів від пожеж. Нормативно-правові акти.

5. Контроль знань

5.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати вимоги земельного, лісового, трудового, антикорупційного законодавства та законодавства з охорони праці у професійній діяльності;
- організовувати технічне обслуговування, ремонт та експлуатацію машин, механізмів і транспортних засобів лісогосподарського призначення;
- планувати роботу ремонтно-механічних майстерень і транспортних ділень, забезпечувати ефективне використання машинно-тракторного парку;
- застосовувати сучасні технології механізації лісогосподарських і лісозаготівельних робіт;
- організовувати технологічні процеси заготівлі та перероблення деревини з дотриманням вимог безпеки;
- забезпечувати технічний контроль, своєчасне технічне обслуговування та ремонт обладнання;
- впроваджувати сучасні підходи до організації лісопромислового виробництва та експлуатації технічних засобів;
- забезпечувати безпечну експлуатацію електрообладнання, вантажопідіймальних механізмів, навантажувачів та обладнання, що працює під тиском;
- здійснювати заходи щодо запобігання виробничому травматизму, техногенним небезпекам і пожежам;
- забезпечувати дотримання вимог охорони праці, техногенної та пожежної безпеки під час виконання виробничих завдань.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, технічна документація, демонстраційні зразки машин, механізмів і транспортних засобів, діагностичне обладнання, вимірювальні прилади, стенди для технічного обслуговування, засоби індивідуального захисту, електротехнічне обладнання, вантажопідіймальні механізми, навантажувачі, первинні засоби пожежогасіння, ремонтно-механічні майстерні, транспортні ділень та інші навчально-виробничі об'єкти для проведення практичних занять.

11. Освітня програма «Начальники відділів, відділень, секторів, провідні інженери, інженери охорони та захисту лісу»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності начальників відділів, відділень, секторів, провідних інженерів та інженерів охорони і захисту лісу щодо організації та координації заходів з охорони, захисту, відтворення і

раціонального використання лісових ресурсів, здійснення лісопатологічного моніторингу, профілактики та боротьби зі шкідниками, хворобами і лісовими пожежами, впровадження сучасних технологій ведення лісового господарства та забезпечення дотримання вимог природоохоронного законодавства, охорони праці й пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Концепція та складові сталого розвитку лісового господарства.

1.2. Геоінформаційна система управління лісовими ресурсами України.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України.

2.2. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення.

Повноваження державної лісової охорони. **Ознайомлення з правилами заповнення протоколу про лісопорушення.*

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Управління процесами підприємства, планування виробничо-господарської діяльності.

3.2. Формування ризикорієнтованого мислення.

3.3. Система ЕОД. Вимоги до користування функціональними доповненнями.

Модуль 4. Організація ведення лісового господарства та захисту лісів

4.1. Особливо небезпечні шкідники в розсадниках і лісових культурах та методи боротьби з ними.

4.2. Особливо небезпечні хвороби в розсадниках і лісових культурах та методи боротьби з ними.

4.3. Методи захисту хвойних насаджень від шкідників і хвороб.

**Ознайомлення з методами захисту хвойних насаджень в надлісництвах.*

4.4. Методи захисту листяних насаджень від шкідників і хвороб.

**Ознайомлення з методами захисту листяних насаджень в надлісництвах .*

4.5. Нормативні документи з ведення охорони та захисту лісів.

4.6. Наближене до природи лісівництво: критерії та перспективи впровадження в Україні.

4.7. Сучасний стан, проблеми та шляхи удосконалення відтворення лісів України.

4.8. Поширення популяцій шкідливих комах в умовах змін клімату.

4.9. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів. Призначення санітарних рубок з урахуванням категорій стану дерев.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Охорона лісів від пожеж. Структура лісопожежних формувань. Гасіння пожеж: стратегія, тактика. Вимоги безпеки під час гасіння лісових пожеж. **Ознайомлення з досвідом охорони лісів від пожеж в надлісництвах.*

5.2. Природна пожежна небезпека лісу. Пожежна небезпека в лісі за умовами погоди. Профілактичні протипожежні заходи.

5.3. Права і обов'язки лісового пожежного в межах існуючих нормативно-правових актів. Структура лісопожежних формувань. Завдання відомчої пожежної охорони.

5.4. Охорона праці (правила особистої безпеки лісового пожежного) під час гасіння невеликих, великих та особливо великих пожеж.

5.5. Профілактичні протипожежні заходи. Автоматизована система «Пожежі».

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати вимоги лісового, земельного, природоохоронного, адміністративного та кримінального законодавства у сфері охорони і захисту лісів;
- організовувати та координувати систему охорони і захисту лісів, здійснювати лісопатологічний моніторинг;
- використовувати геоінформаційні системи та систему електронного обліку деревини у професійній діяльності;
- визначати основні види шкідників і хвороб лісових насаджень, організовувати проведення профілактичних, санітарно-оздоровчих і захисних заходів;
- застосовувати сучасні методи захисту хвойних і листяних насаджень, оцінювати їх санітарний стан;
- впроваджувати принципи наближеного до природи лісівництва та сучасні підходи до відтворення лісів;
- організовувати виконання санітарних рубок відповідно до чинних нормативних документів;
- планувати та реалізовувати заходи з охорони лісів від пожеж, використовувати сучасні інформаційні системи підтримки прийняття рішень;
- забезпечувати дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки та особистої безпеки працівників під час виконання лісгосподарських робіт.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, геоінформаційні системи, система електронного обліку деревини (ЕОД), навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти, лісопатологічні та ентомологічні колекції, гербарії, зразки пошкоджених деревних порід, визначники шкідників і хвороб лісу, картографічні матеріали, вимірювальні прилади, засоби індивідуального захисту, первинні засоби пожежогасіння, засоби зв'язку, навчально-виробничі об'єкти, лісові насадження та інші об'єкти для проведення практичних занять.

12. Освітня програма «Майстер лісу (Карпатський регіон)»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності майстрів лісу Карпатського регіону щодо організації та контролю виконання лісогосподарських, лісокультурних і природоохоронних заходів, впровадження принципів наближеного до природи лісівництва, забезпечення охорони, захисту та відтворення лісів у гірських умовах, ефективного використання природних ресурсів, застосування сучасних цифрових технологій, а також дотримання вимог лісового, природоохоронного законодавства, охорони праці та пожежної безпеки.

Освітні компоненти

Модуль 1. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1.1. Управління процесами підприємства. Управління прямими і непрямими витратами. Вирішення виробничих проблем.

Модуль 2. Основи правознавства

2.1. Лісове та земельне законодавство України.

2.2. Трудове законодавство в умовах воєнного стану. Антикорупційне законодавство.

2.3. Законодавство у сфері охорони праці.

2.4. Адміністративна та кримінальна відповідальність за лісопорушення, повноваження державної лісової охорони. Документальне оформлення дій лісопорушників: правові, тактичні та психологічні аспекти.

Модуль 3. Управління виробництвом

3.1. Інструменти та складові системи електронного обліку деревини. Вимоги до користування функціональними доповненнями «Фотофіксація».

Модуль 4. Організація ведення лісового та мисливського господарства

4.1. Сучасний стан, проблеми, головні завдання та шляхи вдосконалення відтворення лісів в умовах Карпат.

4.2. Класифікація матеріалів круглих. Методи обміру та обліку лісоматеріалів. Вади деревини.

4.3. Впровадження наближеного до природи лісівництва (НПЛ) в Україні. Основні принципи проведення рубок переформування лісових насаджень на основі НПЛ. *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.4. Організація та технології проведення рубок головного користування, рубок формування та оздоровлення лісів *Ознайомлення з досвідом проведення лісівничих заходів і рубок в надлісництвах**.

4.5. Заходи з організації мисливського господарства, охорони й відтворення диких звірів і птахів (біотехнічні заходи). Контроль за веденням мисливського господарства на закріплених угіддях. Боротьба з браконьерством.

4.6. Основні види шкідників лісу. Сучасні підходи до проведення профілактичних заходів. Способи і засоби боротьби зі шкідниками і хворобами.

4.7. Сучасні технології лісового насінництва та вирощування садивного матеріалу. *Ознайомлення з досвідом відтворення лісів, сучасними технологіями лісового насінництва і вирощування садивного матеріалу в надлісництвах**.

4.8. Визначення та врахування ризиків біобезпеки під час роботи в лісі.

4.9. Особливості використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.

4.10. Використання нових ГІС-технологій у лісовому господарстві.

Модуль 5. Охорона праці та пожежна безпека

5.1. Організація охорони лісів від пожеж. Нормативно-правові основи. Вимоги безпеки при гасінні лісових пожеж.

5.2. Вимоги безпеки під час виконання лісосічних та лісокультурних робіт.

5.3. Оформлення карт технологічного процесу.

5.4. Ідентифікація вибухонебезпечних предметів.

6. Контроль знань

6.1. Підсумкове тестування.

Результати навчання

Здатність організовувати лісогосподарські роботи в гірських умовах, оцінювати природні ризики, застосовувати природоошадні технології та забезпечувати безпеку працівників.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютери, Moodle, Zoom, картографічні й навчально-методичні матеріали, гірські лісові ділянки та виробничі об'єкти для практичних занять.

13. Освітня програма «Концептуальні підходи наближеного до природи лісівництва в Карпатському регіоні»

Мета освітньої програми

Підвищення професійної компетентності працівників лісового господарства щодо впровадження концептуальних підходів наближеного до природи лісівництва в умовах Карпатського регіону, застосування сучасних методів ведення лісового господарства, спрямованих на збереження біорізноманіття, підвищення стійкості лісових екосистем, забезпечення природного поновлення лісів, ефективне використання природних ресурсів та прийняття обґрунтованих управлінських рішень відповідно до сучасних екологічних і лісівничих принципів.

Освітні компоненти

Модуль 1. Теоретичний курс

- 1.1. Наближене до природи лісівництво: теоретичні і практичні засади.
- 1.2. Функції лісів і системи ведення господарства.
- 1.3. Законодавчі документи впровадження наближеного до природи лісівництва.
- 1.4. Технологічні аспекти впровадження наближеного до природи лісівництва.
- 1.5. Наближене до природи лісівництво і рубки переформування.
- 1.6. Лісовпорядкування лісів на засадах наближеного до природи лісівництва.
- 1.7. Огляд принципів, методів і способів наближеного до природи лісівництва і їх впровадження у практику господарювання.

Модуль 2. Практичний курс

- 2.1. Практичні аспекти наближеного до природи ведення лісового господарства та рубок переформування.
- 2.2. Оцінка проведених заходів першого прийому переформування в смерекових деревостанах Людвиківського лісництва. *(Ознайомлення з досвідом роботи в буково-ялищевих лісах Моршинського лісництва).*
- 2.3. Етапи переформування насаджень та критерії їх проведення.
- 2.4. Особливості відбору дерев у рубку при переформуванні деревостанів.
- 2.5. Цільові параметри оптимальних деревостанів і їх забезпечення.
- 2.6. Оцінка цільових ялищеводубових деревостанів Малотур'янського лісництва.

Модуль 3. Контроль знань

- 3.1. Підсумкове тестування за теоретичним курсом.
- 3.2. Перевірка знань за практичним курсом (призначення дерев у рубку переформування в ялищеводубових насадженнях Малотур'янського лісництва).

Результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати здатність:

- застосовувати принципи наближеного до природи лісівництва під час планування та ведення лісового господарства;
- аналізувати функціональне призначення лісів і обирати оптимальні системи ведення лісового господарства;
- застосовувати вимоги національного та європейського законодавства щодо впровадження наближеного до природи лісівництва;
- використовувати сучасні технологічні підходи до організації рубок переформування та інших лісівничих заходів;
- планувати й здійснювати рубки переформування відповідно до типів лісу, складу та структури деревостанів;
- визначати критерії відбору дерев у рубку та оцінювати перспективність формування цільових деревостанів;
- здійснювати оцінювання стану насаджень і приймати рішення щодо оптимізації їх породного складу та просторової структури;
- застосовувати методи лісовпорядкування на засадах наближеного до природи лісівництва;
- забезпечувати збереження біорізноманіття, природне поновлення лісів та підвищення стійкості лісових екосистем;
- впроваджувати сучасні екологічно орієнтовані підходи до ведення лісового господарства в умовах Карпатського регіону.

Необхідні засоби провадження освітньої діяльності

Навчальні аудиторії, мультимедійне обладнання, комп'ютерний клас, персональні комп'ютери, доступ до мережі Інтернет, платформи **Moodle** та **Zoom**, геоінформаційні системи (ГІС), навчально-методичні комплекси, нормативно-правові акти України та Європейського Союзу у сфері лісового господарства, матеріали лісовпорядкування, картографічні матеріали, таксаційні описи, вимірювальні прилади, польове лісівниче обладнання, засоби індивідуального захисту, навчально-виробничі об'єкти, лісові ділянки Карпатського регіону, зокрема ділянки рубок переформування та інші об'єкти для проведення практичних занять.